

פרשת וירא

כניסת שבת: 17:40

צאת השבת: 18:33

רבנו תם: 19:07

אופק תל אביב

יז' חשון התשפ"ב

בית תורה וחסד "עטרת מרדכי אליהו"

* בית מדרש יום (לרבנות ודיינות), ערב ואשמורת * אזכרות * לימוד משניות והזוהר הקדוש לעילוי נשמת הנפטרים * חלוקת תלושי מזון לנוקמים * שיעורי תורה לקהילה * עלון שבועי. על שם ולעילוי נשמת מו"ר מרן הראשון לצ"ה המקובל האלקי הגה"צ הרב מרדכי אליהו זצוק"ל זיע"א * לעילוי נשמת הצדיקים הקדושים: רבי יעקב, רבי ישראל, רבי מאיר ורבי אלעזר למשפחת אביהצירא זיע"א

פרשת השבוע מתורת מרן הראשון לצ"ה זיע"א

נקרא לנערה ונשאלה את פיה

"ויאמרו נקרא לנערה ונשאלה את פיה. ויקראו לרבקה ויאמרו אליה התלכי עם האיש הזה ותאמר אלך" (כ"ד, ג' ז-ג"ח)

אומר בעל היבן איש חי זיע"א: מתוך תשובתה של רבקה אנו רואים את גודל חכמתה ופקחותה.

לאחר שאליעזר ראה שרבקה אכן מיועדת ליצחק עמד וביקש אותה עבור יצחק. ענו לו בתואל ולבן: "נקרא לנערה ונשאלה את פיה". ידעה רבקה שהם אינם מעוניינים לשלחה, ולכן חששה שיערימו עליה. ידעה שאם תאמר: "כן", יעוותו את תשובתה ויציגו אותה בלשון תמיהה: "כיו?". לכן התחכמה ואמרה: "אלך" – וכך לא יכלו לענות לה דבר.

סגולה למציאת זיווג

"ויצא יצחק לשוב בשדה לפנות ערב, וישא עיניו וירא והנה גמלים באים" (כ"ד, ט"ג)

יש אומרים שיש סגולה מיוחדת לבחור או בחורה שמתקשים למצוא את זיווגם, שיקפידו בתפילת מנחה. דבר זה נלמד מיצחק אבינו שיצא להתפלל מנחה, ומיד אחר כך כתוב: "וישא עיניו וירא והנה גמלים באים". כן אומר 'בעל הטורים': "היינו, שיצחק תיקן תפילת המנחה ואז נודמנה לו רבקה, והיינו דכתיב (תהלים ל"ב, ו'): 'על זאת יתפלל אליך כל חסיד לעת מצוא' – דהיינו אשה, דכתיב (משלי י"ח, כ"ב): 'מצא אשה מצא טוב'. כך כתוב במפורש במדרש (בראשית רבה, פרשה ס"ח, ד' ד"ה: 'רבי יהודה בר סימון'): 'יצחק בא זיווגו אצלו, שנאמר: ויצא יצחק לשוב בשדה'."

מכאן קריאה לכל הרווקים והרווקות, שלא ישמעו לכל מיני סגולות מכל מיני רבנים שמוסרים סגולות שלא שיערום אבותינו, אלא יחזיקו באומנות אבותם שהיא התפילה. ובפרט תפילת מנחה, שיש בה סגולה נפלאה שהתורה עצמה ממליצה עליה.

משתה חדש

"ויבאה יצחק האהלה שרה אמו, ויצק את רבקה ותהי לו לאשה ויאבה" (כ"ד, ט"ז) מלשון הפסוק נראה כי יצחק לקח את רבקה: "ויבאה יצחק האהלה", ואחר כך שוב לקח אותה: "ויקח", קידש אותה שנית. מדוע?

יש לבאר ע"פ מעשה בעני שעבר ברחוב, ותפסו אותו עבדי המלך בחזקה, והביאוהו לבית המלך. שם נתנו לו בגדים יפים וביקשוהו להתרחץ וללבוש אותם לחתונתו עם בת המלך. העני נדהם, ובלית ברירה הובל לחופה. לאחר כמה ימים ביקש מהמלך לעשות משתה לחופתם. אמר לו המלך: והלא כבר עשית לך! אמר לו העני: כשהכרחת אותי, לא ידעתי מדוע בחרת בי לחתן, וחשבת שמא יש פגם בכלה. עכשיו שראיתי שהיא שלימה, אני רוצה חופה חדשה.

כן יצחק: כאשר ראה כי מעלת רבקה היא כמעלת אמו, עשה שוב חופה נוספת משתה ושמחה חדשים.

(דברי מרדכי)

תנא דבי אליהו חיזושים בפרשה

צניעותן של אמותינו

"ויהי חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבוע שנים שני חיי שרה" (ש"י, ט"ז)

יכולתה של שרה אמנו לקבל את כל מה שהקב"ה עושה, נבעה מכח הצניעות שלה. גם את רוח הקודש שלה וסגולת הנבואה שזכתה בה – סגולה שהיתה גדולה אפילו מזו של אברהם אבינו, כפי שאמר הקב"ה לאברהם אבינו: "כל אשר תאמר אליך שרה שמע בקולה" (כ"א, י"ב), וכדברי רש"י: "בקול רוח הקדש שבה, למדנו שהיה אברהם טפל לשרה בנביאות" – גם לסגולה זו זכתה בזכות צניעותה המופלגת.

כאשר באו המלאכים לאברהם היה זה יום חם, כי הקב"ה הוציא חמה מנרתיקה. שרה לא יצאה לקראתם מהאוהל. המלאכים שואלים את אברהם (ח"י, ט'): "איה שרה אשתך?" והתשובה: "באוהלי". הם שאלו זאת כדי להבליט את מידת הצניעות שבה.

על פי זה יש לבאר את דברי המדרש (בראשית רבה נ"ח, ג) שכתב: "רבי עקיבא היה דורש והציבור מתנמנם. ביקש לעוררן, אמר: מה ראתה אסתר שתמלך על שבע ועשרים ומאה מדינה? אלא תבוא אסתר שהיא בת בתה של שרה שחייתה ק' וכי' וז', ותמלך על ק' וכי' וז' מדינות". לכאורה, מה הקשר בין הדברים? והתשובה היא: מידת הצניעות. כבר ראינו את מה שלימדנו חז"ל (שמות רבה א', א'; תנחומא שמות, א'; זוהר חדש תיקונים כרך ב' צ"ג ע"ב), ששרה אמנו זכתה לנבואה ולרוח הקודש במעלה גבוהה יותר אפילו מזו של אברהם אבינו בזכות הצניעות המופלגת שהיתה בה.

גם אצל אסתר כתוב ששמרה את ציוויי של מרדכי, ולא הגידה לאחשוורוש את עמה ואת מולדתה. כשניסה אחשוורוש לחקור אותה ולשאל אותה על אביה, היתה אסתר עונה לו שאין זה עניינו. כששאל אותה לשם האמא שלה, היתה עונה לו שאין זה מן הצניעות להתעניין בנשים. גם כשאיים עליה שלא יישאנה לאשה אם לא תענה לשאלותיו, לא חששה אסתר, וענתה לו שאינה חפצה בכך ואינה רוצה בו כלל. לכן כתוב (אסתר ב, ח'): "ותלקח אסתר" – בעל כרחיה. והנה, מצד ההגיון היה אמור אחשוורוש לדחות אותה לגמרי; אך לא עשה כן, אלא אדרבה, בחר בה מבין כל אלפי המועמדות שרצו למלך בכיפה. מדוע? בשל צניעותה של אסתר, מידה שלמדה משרה אמנו, שהצטיינה במידת הצניעות.

חינוך במסירות נפש

"ותמת שרה בקרית ארבע הוא חביון בארץ קנען ויבא אברהם לספד לשרה ולקברתה" (כ"ג, ב')

בהספדו על שרה אמנו הזכיר אברהם אבינו את מעלתה של שרה ואת מסירות נפשה בחינוך הילדים. שרה הצליחה לחנך את יצחק אבינו לאהבת ה' עד כדי כך שהיה מוכן למסור את נפשו על קידוש השם בלי היסוס, ועוד אמר לאביו לקושרו ולעוקדו היטב, כדי שחלילה לא תהיה שחיטה פסולה. הכל בזכות החינוך הטהור שהתחנך אצל אמו הצדקה.

זהו שאומר רש"י על הפסוק (כ"ג, ב'): "ויבא אברהם לספד לשרה ולבכתה" – ויבא אברהם- מבאר שבע". כוונתו למה שהזכיר הפסוק קודם לכן בפרשת העקידה (כ"ב, י"ט): "וישב אברהם אל נערו ויקומו וילכו יחדיו אל באר שבע, וישב אברהם בבאר שבע".

ומה הספידה? שחינכה את בנה למסירות נפש.

(דברי מרדכי)

ברך עלינו

בכל מה שנכתוב לקמן "ברך עלינו" - זה לנוסח הספרדים והוא הדין לאשכנזים שאומרים "ותן טל ומטר" (המשך)

י. טעה בחורף - אם בימות הגשמים, אחרי ז' במרחשון אמר "ברכנו" ולא ביקש גשם, אין בקשתו שלמה, וצריך לחזור ולבקש גשם. (והוא הדין אחר התקופה, בחו"ל).

אם נזכר קודם שסיים את תפילתו - יכול לבקש גשם גם במקומות אחרים: אם נזכר בתוך אמירת "ברכנו" - יעצור ויתחיל ברכת "ברך עלינו".

אם אמר "ברוך אתה" ועוד לא הזכיר שם ה' - ימתין כדי הילוך ד' אמות (שתי שניות) ויחזור לתחילת "ברך עלינו". (יש אומרים שאין צריך לחזור לראש הברכה אלא יאמר במקום "ותן טל ומטר לברכה" ויחתום, וטוב לעשות כסברה ראשונה).

אם נזכר לאחר שאמר "ברוך אתה ה'" של סיום הברכה - יסיים "למדני חוקיך" ויחזור ל"ברכנו".

אם נזכר אחרי שסיים את ברכת "ברכנו" ולפני שהתחיל "תקע בשופר" - יאמר במקום "ותן טל ומטר לברכה" ומשיך "תקע בשופר".

וטוב לחזור ולומר "ותן טל ומטר לברכה" גם בשומע תפילה.

ולדעת המשנה ברורה עדיף לומר ב"שמע קולנו" מאשר לפני "תקע".

אם נזכר אחרי שהתחיל "תקע בשופר" - ימשיך עד "שומע תפילה" ושם יאמר "ותן טל ומטר לברכה". כי אתה שומע תפילת כל פה" וכו'.

אם נזכר אחרי שאמר "ברוך אתה ה'", יסיים "למדני חוקיך", ויאמר "ותן טל ומטר לברכה", כי אתה שומע תפילת" וכו'.

אם נזכר אחרי שסיים ברכת "שומע תפילה" ולפני שהתחיל ברכת "רצה" - יאמר שם "ותן טל ומטר לברכה".

אם נזכר אחרי שהתחיל ברכת "רצה" - עוצר במקום שזכר וחוזר לברכת השנים ומתחיל "ברך עלינו" וממשיך על הסדר.

יא. אם חזר בטעות ל"שמע קולנו", במקום ל"ברך עלינו" וביקש שם על הגשמים וסיים תפילתו, יכוון לצאת ידי חובה בחזרת ש"ץ מתחילה ועד סוף, או שיחזור להתפלל ויאמר שהוא מתנה שאם אינו צריך לחזור הרי תפילתו זו בתורת נדבה. ("מאמר מרדכי למועדים")

בן שלוש-עשרה לתפילה

כולם הכירו את כוח התפילה והברכות של אחי, הרה"ג מרדכי אליהו זצ"ל, כשהיה רב ראשי.

אני רוצה לספר לכם על כוח תפילתו כשהוא בן 13 בלבד, ואני בן 11. למדנו ב"פורת יוסף" בירושלים, יום אחד הלכתי עם כל התלמידים בכיתה שלי להתפלל לרפואת גיו שמע, גבאי בבית הכנסת. משפחתו ביקשה שהתלמידים ילכו להתפלל בקבר רחל, וכך עשינו.

הלכנו להתפלל, והמורה החזיר את כל התלמידים לשער יפו. שם הוא נתן לכל אחד כסף שיהיה לנו לנסוע באוטובוס.

כיוון שהבית היה קרוב, החלטתי ללכת לביתי ברגל. כשעברתי את הכביש באחד המקומות נדרסתי על-ידי אוטובוס ערבי ונפצעתי קשה.

לא היה עלי שום אמצעי זיהוי. כולי הייתי מלא דם. לקחו אותי לבית-חולים ערבי. הרופאים לא יכלו להוציא ממני טיפת מידע, הכול נשכח ממני. ראשי היה נפוח כפליים מגודלו, וגם אם מישהו היה מכיר אותי קודם לכן - הוא לא היה מזהה אותי לאחר הפציעה.

אימא חיכתה לי בבית. כאשר התאחרה השעה היא החלה לדאוג. שאלה את החברים שלי מהישיבה וסיפרו לה שהשאירו אותי יחד עם כולם בשער יפו. מייד היא החלה להסתובב בבתי-חולים יחד עם אחי מרדכי, כך הם עברו מבית-חולים אחד לשני ולא מצאו אותי.

משם הלכו לתחנת משטרה והפנו אותם לבתי-חולים ערביים. הם סיפרו להם שהייתה תאונה ושבאחד מבתי החולים הערביים יש ילד פצוע שלא יודעים את שמו. מייד הלכו אמי ואחי לבית החולים. שם הם ראו אותי שוכב באחת המיטות, ראשי נפוח וכל הזיכרון פרח ממני.

הרופאים אמרו להם: "הדא אל וואלד רח" - הילד הזה הלך. יש לו עוד יום אחד לחיות וזהו. אימא פרצה בבכי, אבל מרדכי שהיה איתה אמר לה: איפה שמעון היה לפני שנפצע? בקבר רחל. נלך לרחל אמנו שתתפלל עליו שיבריא.

כך הלכו אימא ואחי מרדכי להתפלל בקבר רחל. שם פנה אחי לרחל אמנו ואמר לה: "אחי שמעון היה אצלך והתפלל לרפואת מישהו אחר. בדרך חזרה הוא נדרס ועכשיו הוא נמצא בבית החולים. תתפללי עליו שיבריא".

אחרי התפילה חזרו אמי ואחי לביתם, כי היה כבר מאוחר ובבתי החולים של פעם לא היו מאפשרים לבני משפחה להיות בבתי החולים.

למחרת בבוקר שבו לבית החולים. לפי הבשורה של הרופאים לא הייתי אמור לסיים את היום ההוא בחיים. 24 שעות שהם נתנו לי לחיות כבר עברו. אך להפתעת הרופאים התחלתי כבר באותו בוקר לזחות אנשים. ההכרה שלי חזרה והשיפור היה משמעותי עד כדי כך שהרופאים החליטו לשחרר אותי לביתי כבר למחרת. לימים סיפרה לי אימא על התפילה המיוחדת שהיא בקבר רחל. תפילה מיוחדת של ילד בן 13 על אחיו הקטן.

(חכם שמעון אליהו, אחיו של הרב-מתוך "אביהם של ישראל")

להצטרפות ללימוד יומי מתוק מדבש

בוואטאפ שלחו "לימוד יומי" ל:

054 - 44 77 562

☎ ☎ ☎ ☎

לקבלת העלון במייל

ateretme@gmail.com

☎ ☎ ☎ ☎ ☎

להצטרפות לשיעור יומי (שמע)

מתוק מדבש בוואטאפ

שלחו "שיעור יומי" ל:

054 44 77 562

☎ ☎ ☎ ☎

בית תורה וחסד "עטרת מרדכי אליהו"

הרב זכריה מדאר 31' רחובות

www.עטרת-מרדכי.co.il

ateretme@gmail.com

העלון מוקדש לעילוי נשמת:

אליהו בן הרב כדורי ומעתוקה, אריה בן רבקה, אברהם בן אהרון, אהרון בן משה, אבינועם בן שמעון, יחיאל בן סעידה, ציון בן זוהרה, דוד בן שרה, יצחק בן רחמא רינה, הרב שלמה בן יחיאל, עזריקם בן דוד, נעם שלום בן זינה ואדיב ציפורנה בת דוד תנעמי, אסתר בת יחיאל, לאה בת חיה, גיולה בת שרה נינה,